DOMANČIĆ 200

S. DOMIĆ, Predvečerje. Zagreb, Moderna galerija

BIBL.: Srednjovječna freska u Donjem Humcu na Braču, Prilozi – Dalmacija, 1956; Bokanićev ninski oltar, ibid.; Freske Dujma Vuškovića u Splitu, ibid., 1959; Reljef Nikole Firentinca u Hvaru, ibid., 1960, 12; Spomenici otoka Brača, Srednji vijek, Brački zbornik, 1960, 4; Gospa Blaža Jurjeva u Šibeniku, Prilozi – Dalmacija, 1972; Slike Vittorea Crivellija u Dalmaciji, ibid., 1975; Triptih radionice Jurja Dalmatinca u Gornjem Humcu na Braču, ibid., 1980 (Fiskovićev zbornik, 1); Krsni zdenac ranokršćanske crkve u Lovrečini na Braču, ibid., 1983; Benetovićeva slika u Komiži, ibid., 1988; Ostavština Ivarskog Tome Tomasinija iz 1461. godine, ibid., 1992 (Prijateljev zbornik, I).

LIT.: Biografija s bibliografijom, Prilozi - Dalmacija, 1986 - 87.

DOMINIK, kustodija u Raklju

DOMIĆ, Svetozar, slikar (Split, 2. VIII. 1918). Studirao je povijest umjetnosti 1937—40, diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1949. Specijalni tečaj završio je kod M. Tartaglie 1951. Usavršavao se u Italiji. Bio je lik. pedagog u Skoplju 1953—60, potom tehnički urednik u izdavačkim poduzećima u Zagrebu. Sudjelovao je na izložbi »Najmlađih« u Splitu 1937. Slika gradski i primorski krajolik, sažima oblike i naglašava koloristički izraz (*Predvečerje*, 1971; *Ivan dolac*, 1973; *Motiv iz Orebića*, 1975). U novijim djelima bojom sugerira svjetlost, materija je gusta i zasićena (*Grad i nebo*, 1977). Samostalno je izlagao u Zagrebu (1978) a s B. Avramovom u Splitu (1962, 1966, 1978), Zagrebu (1964, 1972, 1980), Zadru (1966), Rijeci (1967), Vukovaru (1978) i Vinkovcima (1979). Bavi se grafičkim oblikovanjem.

LIT.: V. Rismondo, Slike Svetozara Domića, Mogućnosti, 1963, 2. — G. Gamulin, Obostrani dug, ŽU, 1974, 21. — G. Quien, Svetozar Domić, ČIP, 1978, 304—305. — J. Depolo, Borka Avramova, Svetozar Domić (katalog), Zagreb 1980. — G. Gamulin, Hrvatsko slikarstvo XX. stolieća, II, Zagreb 1988. str. 261—266.

DOMIJAN, Miljenko, konzervator i povjesničar umjetnosti (Rab, 24. III. 1946). Diplomirao 1972. u Zadru. Specijalizirao 1975. zaštitu graditeljskoga naslijeđa u Rimu (ICCROM). Od 1972. djeluje u Zavodu za zaštitu spomenika kulture u Zadru, ravnatelj od 1977. Vodio istraživanja i zahvate obnove graditeljskoga naslijeđa (episkopalni kompleks, franjevački samostan, crkve Sv. Šime, Sv. Lovre, Sv. Krševana i Gospe od Zdravlja u Zadru, franjevački samostani u Karinu i Kraju na Pašmanu, manastir Krupa), te pokretnoga spomeničkoga inventara (riznice Župne crkve u Ninu, samostana Sv. Frane i Sv. Mihovila u Zadru, škrinja Sv. Šimuna). Djeluje i na Rabu na obnovi niza spomenika.

BIBL.: Riznica Župne crkve u Ninu, Zadar 1983; Crkva Sv. Andrije u Vrgadi, SHP, 1983, 17; Sjaj zadarskih riznica (s I. Petriciolijem i P. Vežićem), Zagreb 1990. E. Hi.

DOMINIK, tal. slikar (XIV. st.). Rodom iz Napulja; radio u Dubrovniku oko 1392. u radionici štitara F. Nanija iz Bologne, oslikavajući škrinje i štitove. God. 1393. pobjegao je iz radionice, i otada mu se gubi svaki trag.

DOMINIK, kipar (prva pol. XV. st.). God. 1425. izradio je i potpisao kamenu gotičku kustodiju u Raklju. Njegovu se krugu pripisuju i kustodije u Mutvoranu (1439), Vodnjanu (1451), reljef Bl. Dj. Marije zaštitnice na crkvi Sv. Marije u Puli te reljefna grupa triju *Vrlina* sa srušenoga pročelja Općinske palače u Puli (sada na pročelju jedne kuće). Ta djela pokazuju osobine provincijalizirane venec. skulpture s poč. XV. st. Neki autori (Caprin, Semi, Karaman) poistovjećuju D. s kiparom Dominikom iz Kopra te mu pripisuju donji dio pročelja katedrale u Kopru.

LIT.: G. Caprin, Istria nobilissima, II, Trieste 1907. — Lj. Karaman, O srednjovjekovnoj umjetnosti Istre, HZ, 1949, 1—4, str. 122. — F. Semi, Capris, Iustinopolis, Capodistria, Trieste 1975. — I. Matejčić, Gruppo scultoreo gotico a Pola, Atti, Centro di ricerche storiche (Rovinj), 1976, 6.

Iv. Mat.

DOMINIKANCI, red u Katoličkoj crkvi, što ga je 1215. osnovao španj. kanonik Domingo Guzmán (Sv. Dominik, umro 1221) radi suzbijanja gnostičko-manihejskih hereza; ubrzo su se proširili po cijeloj Europi. Samostane grade pretežno u gradovima, a preuzeli su klaustarski tip samostana s jednobrodnom crkvom. D. dolaze u Hrvatsku nedugo poslije osnutka reda i grade niz samostana istodobno u primorskom i kontinentalnom dijelu. Isprva su svi samostani podložni Ugarskoj provinciji, a kasnije se (1380) osniva samostalna Dalmatinska provincija. - Samostan u Dubrovníku osnovan je već 1225. Građen XIV - XVI. st., predstavlja razvedenu spomeničku cjelinu u kojoj se isprepliću gotički i renesansni slog. Ima četvorokutni klaustar s arkadama (triforama) koje su klesali domaći majstori (kamenari). Crkva je trobrodna prostrana građevina s povišenim svetištem (tri apside). U crkvi i samostanu nalaze se djela istaknutih majstora P. Veneziana, L. Dobričevića, N. Božidarevića, M. Hamzića, V. Bukovca, I. Dulčića i dr. Samostanski muzej čuva umj. liturgijsko ruho i pribor te relikvijare i iluminirane kodekse. - Samostan u Splitu potječe iz 1245. Crkva Sv. Dominika izgrađena je u XVII. st., poslije je obnavljana pa je barokna koncepcija očuvana samo u glavnim crtama (trobrodni prostor). U crkvi se nalazi nekoliko baroknih oltara; od oltarnih slika ističu se Čudo u Surianu Palme Mlađega i ranobarokna Mistične zaruke Sv. Katarine. U samostanu se čuva više korala i antifonarija te nekoliko radova dominikanca Vinka Draganje. - D. u Trogir dolaze 1265. U gotičkoj crkvi Sv. Dominika nalaze se: spomenik obitelji Sobota N. Firentinca, slika Obrezanje Kristovo Palme Mlađega, potom slika Sv. Ruzarija iz Bassanove škole i medaljon Bl. Dj. Marije J. Ćulinovića. U samostanu se čuva šest slika na drvu (dijelovi nekadašnjeg poliptiha) Blaža